

Årsrapport 2016

Finnås Kraftlag SA

2016

Me e' der når nåke skjer!

Finnås Kraftlag har lagt bak seg eit travelt år. Det har vore stor aktivitet i Bømlosamfunnet, og Kraftlaget har investert betydelige beløp i straum- og fibernettet. Det er mellom anna lagt ned mykje kabel i samband med Bømlopakken, noko som vil gi oss enda betre forsyningstryggleik i framtida.

I 2016 har me brukt mykje tid på å planlegge utrulling av nye automatiske straummålarar. Arbeidet med å installere dei nye målarane skal etter planen starta i desember 2017.

Som kunde vil du få høyra mykje om AMS i tida som kjem. AMS står for Avanserte Måle- og Styringssystem. Styresmaktene har vedteke at AMS skal installerast hos alle straumkundar i heile Norge. I framtida vil du sleppa å lesa av og senda inn målaravlesinga di til Kraftlaget. Avlesingane vil skje på timebasis, og lagar opning for fleire nye tenester for straumkundane. Alle måleverdiane skal samlast i ein stor felles database (Elhub). Dette skal gjera det endå lettare å skifta straumleverandør, og få tilgang til tenester knytt til energisparing osb.

For nettselskapet vil AMS og automatisk måling bety betre kontroll over nettet og forbruket. Ein vil få betre grunnlag for avgjersler om investering og drift og kan

enklare oppdag feil. Alle straumkundar i Norge skal ha fått installert ny straummålar innan 01.01.2019. Det er sagt at dette vil vera den største moderniseringa i straumnettet nokon gong.

Finnås Kraftlag står føre store utfordringar og moglegheiter i åra som kjem. Drifta må tilpassast endra rammevilkår og frå 2021 vert det innført såkalla selskapsmessig- og funksjonelt skilje. Me vil sjå på kva konsekvensar endringane i energilova vil få for selskapet vårt, og gjera dei nødvendige strategiske grep for å sikra eit fortsatt lokalt kraftselskap, til beste for alle innbyggjarane i kommunen vår.

Visjonen vår forpliktar: «Me e' der når nåke skjer!». Kraftlaget har som mål å yta ekstra god kundeservice. Difor er det svært gledelege at me for 7. år på rad skårar best i kundeundersøkingar. Me er takknemlege for alle som har gitt oss verdifulle tilbakemeldingar. Dei skal me bruka til å utvikla oss til å bli endå betre.

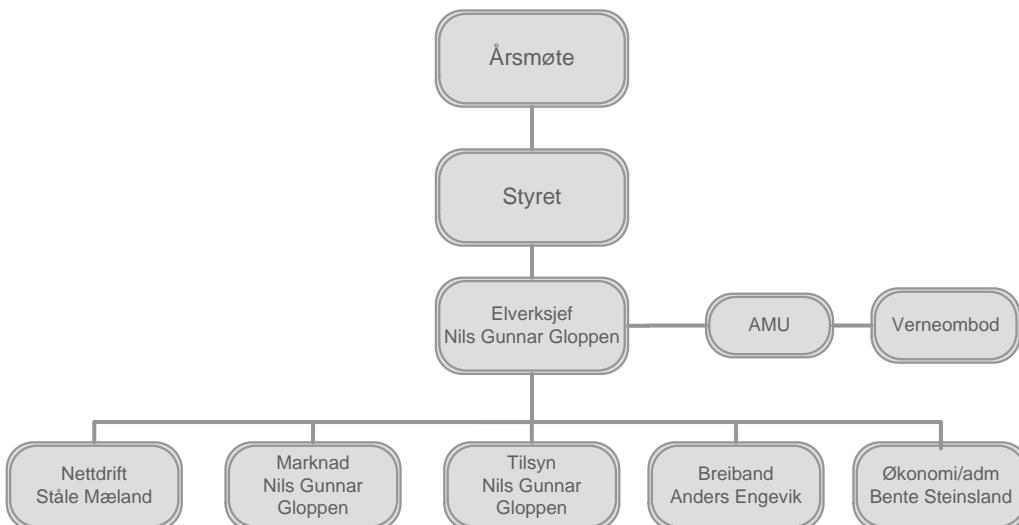
Me går ei spennande tid i møte, men eg er overtydd om at Finnås Kraftlag har evne til å tilpasse seg den nye tida. Me er klar til å møta dei utfordringane me står ovanfor, og gripa dei moglegheitene som dukkar opp!

Nils Gunnar Gloppen
Elverksjef

Fakta om Finnås Kraftlag SA

Føremål

Finnås Kraftlag SA er eit allmennytig samvirke med skiftande medlemstal og kapital. Føremålet til selskapet er å fremja interessene til innbyggjarar og verksemder i konsesjonsområdet, eiga, byggja og driva anlegg for energiforsyning, omsetja elektrisk energi, produsera energi eller delta som eigar i produksjonsanlegg, eiga, byggja og driva breibandnett og andre elektroniske kommunikasjonsløysingar, driva, yta midlar til eller delta i anna verksemde med naturleg tilknyting til føremålet, delta i tiltak med allmennytige føremål i kraftlaget sitt konsesjonsområde, og yta gáver til tiltak med allmennytige føremål i konsesjonsområdet.

Medlemstal

Pr. 31.12.2016 har Finnås Kraftlag 2971 registrerte medlemmer.

kaldlager/ stolpelager og carport, har ei samla grunnflate på 3077 m². Tomta er på omlag 12 da. med omlag 2 da. grøntanlegg.

Oppgjer for partmedel

Pr. 31.12. er det partar med ein samla verdi på om lag 4,3 mill. som framleis ikkje er innløyst.

Ekornsæter stasjon
Stasjonsbygget er på 117m² og utstyrt med 5 stk. 22 kV brytarfelt for utgåande linjer. Stasjonen er tilknytt fjernkontrollsysteem. Deler av anlegget er eigd i lag med Haugaland Kraft.

Personale

Ved utgongen av året var det 30 fast tilsette og 3 lærlingar. Til saman vert dette om lag 28,8 årsverk eks. lærlingar.

Børøysund stasjon
Stasjonsbygget, med 3 utgåande effektbrytarfelt, stasjonstransformator og målefelt med meir, er på 150 m², inklusiv kontrollrom og hjelpearanlegg. Stasjonen er tilknytt fjernkontrollsysteem. Tomta er på 2 da. Deler av anlegget er eigd i lag med Haugaland Kraft.

Eigarskap i andre føretak

Finnås Kraftlag er medeigar i SKL AS med 10,14 %. Middels produksjon i SKL AS er 2600 GWh. 10% av dette er meir enn forbruket av kraft på Bømlo. Me er ein av 27 eigarar i driftsselskapet Validér, som er oppretta for å stå for innsamling av måleverdiar ved innføring av AMS.

Grønn Kontakt er ein nasjonal operatør av eit nettverk for lading av el-bilar. Nettverket kan tilby lading i store deler av landet. Saman med 47 andre eig me Nettalliansen. Dette er eit samarbeid mellom nettselskap om fellessteneste/innkjøp. Me er også medeigar i SUN elsikkerhet.

Fordelingsnett

Høgspentnett:
Kraftlaget hadde ved slutten av året:

- 134,7 km 22 kV luftlinjer (137,1)
- 4,5 km 22 kV hengekablar (4,5)
- 1,1 km 5 kV luftlinjer (1,1)
- 8,6 km 22 kV sjøkablar (7,6)
- 101,4 km 22 kV jordkablar (95,9)
- 2,6 km 5 kV sjøkablar (2,6)

Eigedomar

Administrasjonsbygg med lager, garasje,

Fakta om Finnås Kraftlag SA

Nettstasjonar:

Ved utgangen av året hadde Finnås Kraftlag 321 fordelingstransformatorar i drift, med samla yting 74.735 kVA. Transformatorane er plasserte i 308 nettstasjonar. Av desse er 39 masteanlegg. Dei resterande nettstasjonane er ulike typar kioskar, som til saman inneheld 282 transformatorar.

Lågspentnett:

Ved slutten av året består nettet av:

- 387,2 km luftlinjer, medrekna vegljoslinjer (391,7)
- 326,7 km jord- og sjøkablar (309,7)

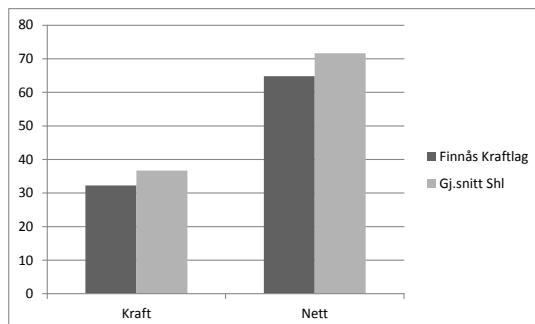
Breibandnett

Status pr. 31.12.15

- ca. 742km fiberkabel (715)
- 17 stk. nodestasjonar (17)
- 4666 stk. privatkundar tilknytt nettet (4326)
- 160 stk. bedriftslinjer
- 23 stk. kommunale lokasjoner

Vegljos

Ved årsskiftet er det i drift 2170 kommunale vegljospunkt langs offentleg veg, samt 802 private vegljospunkt. I tillegg kjem vegljosanlegg langs fylkesveg for Hordaland Fylkeskommune. Ein mellombels avtale regulerer samarbeidet om vedlikehald av vegljos som Bømlo kommune har økonomisk ansvar for.

Medlemskap i Organisasjonar

Laget er tilslutta KS Bedrift, Energi Norge, Opplæringskontoret HSO, Rasjonell Elektrisk Nettvirksomhet REN, IFER; interessefellesskap for Energiverkene i Regionen og Bømlo Næringsråd.

Nettkundar

Ved utgangen av året var det 8131 kundar tilknytt nettet, medrekna vegljos og mellombelsanlegg. Nettoauken av nye kundar gjennom året er 154.

Straumprisar gjennom året

Kraftpris

Finnås Kraftlag sin gjennomsnittlege kraftpris til kundane, inkl. avgift for 2016 har vore 32,25 øre/kWh (24,31 øre/kWh i 2015).

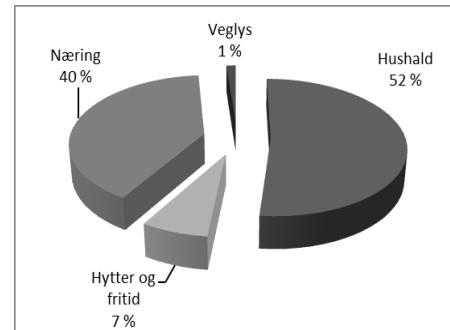
Snittprisen i Sunnhordland var kalkulert til 36,69 øre/kWh.

Netteleige

For hushald var Finnås Kraftlag sin nettlegetariff 64,8 øre/kWh (58,3 øre/kWh i 2015), inkl. 16,32 øre/kWh i el-avgift og 25 % mva.

Snittpris i Sunnhordland 71,64 øre/kWh.

Summen er berekna ut frå eit forbruk på 20 000 kWh pr. år.

Energi- og effektuttak

Tabellen nedanfor viser energiuttak og effektuttak dei seinare åra, registrert i leveringspunktene våre, Ekornsæter og Børøysund stasjonar, samanlikna med kundemassen.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Energiuttak	155	166,4	167,7	157,5	170,98	176,6
Effektuttak	32,36	34,92	37,63	33,64	35,3	39,4
Antal nettkundar (lev.punkt)	7441	7483	7652	7794	7977	8131

Oversyn over overføring

	2016	2015
Max effekt (MW)	39,4	35,3
Energiuttak (kWh)	176.588.803	170.980.617
Brukstimar (t)	4482	4 843
Samla overføring(kWh)	166 840 684	161 371 427
Samla kraftsal (kWh)	131 761 488	123 080 451
Overføringstap	9748 055	9 609 190
Overføringstap (%)	5,5 %	5,6 %

Styret

Styret har vore samansett slik:

Styret

Styreleiar: Torleiv Fylkesnes
Nestleiar: Anne-Beth Njærheim
Styremedlem: Ove Grønås
Styremedlem: Martin Laurhammer
Styremedlem: Eli Furnes
Styremedlem: Signe Lund Jansen
Styremedlem: Tove Lise A. Aasheim, vald av dei tilsette

Observatør frå Bømlo kommune:
Odd Harald Hovland
Observatør frå dei tilsette:
Johnny Rolfsnes

Vararepresentantar

1. varamedlem: Tone Stavland
2. varamedlem: Karl Totland
3. varamedlem: Jorun J. Folgerø-Holm

Vara for tilsetter: Trond Ølander Aadland

Vara for kommunen sin observatør:
Morten Helland
Vara for dei tilsette sin observatør:
Rune Nesse

Generelt

Verksemda

Finnås Kraftlag sitt forsyningsområde er Bømlo kommune, med unnatak av Brandasund. Verksemda vår er retta mot nettdrift og kraftomsetning, og mot utbygging og levering av breibandstener til medlemmane. I føremålsparagrafen er det formulert slik:

Føremål

Finnås Kraftlag er eit allmennnyttig samvirke med skiftande medlemstal og kapital. Føremålet til selskapet er å:

- fremja interessene til innbyggjarar og verksemder i konsesjonsområdet,
- eiga, byggja og driva anlegg for energiforsyning,
- omsetja elektrisk energi,
- produsera energi eller delta som eigar i produksjonsanlegg,
- eiga, byggja og driva breibandnett og andre elektroniske kommunikasjonsløysingar,
- driva, yta midlar til eller delta i anna verksemd med naturleg tilknyting til føremålet,
- delta i tiltak med allmennnyttige føremål i kraftlaget sitt konsesjonsområde, og
- yte gåver til tiltak med allmennnyttige føremål i konsesjonsområde

Finnås Kraftlag sel kraft berre til medlemmane sine, og andre kundar i forsyningsområdet.

Som netteigar driv Finnås Kraftlag distribusjon av kraft hovudsakleg på 22 KV-nivå og på lågspent. Mindre område er forsynt på 5kV. Høgspentnettet fordeler seg med ca. 55 % luftlinjer og ca. 45 % kabel.

Finnås Kraftlag sel tenestene frå Altibox, i eit samarbeid med Haugaland Kraft. Desse tenestene er svært viktige for informasjonsutvekslinga til/frå Bømlo, via TV, telefon og Internett.

Vidare drift

Rekneskapen er sett opp under føresetnad av vidare drift. Styret stadfester at denne føresetnaden ligg fast.

Arbeidsmiljø og personale

Ved årsskiftet har Finnås Kraftlag totalt 29 årsverk, fordelt på 30 faste stillingar og tre lærlingar.

Fråværsprosent: 1,9 %. Om ein tar bort sjukefråvær over 8 veker, blir fråværsprosenten 1,8%.

Finnås Kraftlag er IA-bedrift.

Me har eit godt samarbeid med YSST HMS-senter, som støttar oss med mange av dei lovpålagde HMS-funksjonane. Arbeidsmiljøutvalet har hatt to møter i 2016.

Det er registrert eitt arbeidsuhell med personskade i 2016, og to hendingar er definerte som alvorlege.

Likestilling

Finnås Kraftlag har som målsetting at begge kjønn skal handsamast likt.

Av dei fast tilsette er sju kvinner og 23 menn.

Av valde styremedlemmer er det 3 kvinner og 3 menn.

Ytre Miljø

Finnås Kraftlag er oppteken av å ta vare på det ytre miljøet. I samband med fornying og nye byggingar av forsyningsvegar, søker me å finna løysingar som er skånsame mot naturen og busetnaden. Ein tek også omsyn til mogleg helserisiko knytt til straum og kraftlinjer.

Kraftlaget har etablert faste rutinar for avfallshandtering, med kjeldesortering av papir, transformatorar, elektroteknisk utstyr, oljeavfall, kabel- og leidningsrestar, trevirke, batteri, datautstyr, osv. Alle anleggsområda vert rydda for alt materiell etter at arbeidet er avslutta.

Krafttransformatorar inneheld olje. Ved havari på transformatorar kan det skje lekkasje til naturen. Me har ikkje hatt slike hendingar i 2016.

Samarbeid med andre verksemder

Gjennom mange år har me vore tilknytt driftssentralen på SKL. Dette samarbeidet bidreg godt til effektiv drift og overvaking av kraftnettet vårt.

IFER-samarbeidet er ein viktig møtestad og eit viktig organ for oss mindre kraftlag. Gjennom denne fellessatsinga kan me oppretthalda høg kvalitet på tenestene våre ovanfor kundane. Også i 2016 har AMS og HMS vore viktige tema i samarbeidet. Innan beredskap har me hatt særleg nytte av dette samarbeidet, der ein felles koordinator er ein viktig føresetnad for eit godt beredskapsarbeid.

I 2015 gjekk Finnås Kraftlag inn som eigar i Nettalliansen. Dette er eit kompetanse- og innkjøps-samarbeid for små og mellomstore nettselskap som har som mål å ivareta eigarane sine interesser gjennom å etablera konkurransedyktige og attraktive fellestester.

Me har også i 2016 levert tenester til andre kraftlag innan opplæring relatert til nettdrift.

Deler av tilsynsoppgåvene vert utført i eit samarbeid med SUN el sikkerheit, og Haugaland Kraft hjelper oss med naudsynt branntetterforskning.

Informasjon

Også for 2016 sendte me ut kraftkalenderen, som er ein informasjonskalender med el-tryggleiks-informasjon og påminning om avlesingsdataar til kundane våre. Kalenderen var rikt smykka med flotte bileter tekne av våre kundar. Kalenderen har fått god mottaking hos kundane.

Finnås Kraftlag er også aktive på Facebook. Dette har vist seg å bli svært godt mottatt av kundane våre. På Facebook når me mange, og det er ein viktig informasjonskanal i beredskapssamanhang. Me nyttar også SMS til å nå ut med informasjon i samband med straumstans.

Samfunnsengasjement

Dei siste 15 åra har Kraftlaget støtta lag og organisasjoner på Bømlo med omlag kr. 37 mill., utdelt som allmennyttige gåver. I tillegg kjem sponsoravtaler.

Finnås Kraftlag har i år hatt sponsoravtale med Bømlo Teater, og støtta fleire andre lag med sponsormidlar.

Om drifta

Nettdrift

I løpet av 2016 er kabelanlegget for forsyning av bustadfeltet på Anskot fullført, og første del av den gamle høgspentlinja mot Vorneset er riven. Masteanlegget i Tverråno er skifta til nytt anlegg i kiosk. Denne dannar utgangspunkt for eit kabelanlegg til ein ny nettstasjon i Drydlandshaugen, som og vart driftsett i løpet av året. I tillegg vart ein ny nettstasjon sett i drift ved Norenes, til avlastning og styrking av ei hardt pressa lågspentforsyning i Lyklingområdet. Omlegging av høgspentringen frå Bømlo sjukeheim, via Lurle og Bremnes ungdomsskule til Hollund, vart fullført. Prosjektet inkluderte utskifting av koplingsanlegg i BUS og Lurle. Den gamle kabelen i Storavatnet vart fråkopla for godt.

Me hadde ein netto tilgang på driftsette høgspenkablar på 5,5 km, medan netto avgang på høgspentlinjer er 2,4 km.

Lågspentnettet er bygd om og forsterka i dei krinsane der det er sett inn nye nettstasjonar.

Anlegg under arbeid, planar

I samband med veganlegga Stokkabekken – Siggjarvåg og Hestaneset - Tjong vert det omfattande omleggingar i løpet av året. Det er grave ned 12000 meter høgspenkabel og sett ut 6 transformatorkioskar. Alt dette skal setjast i drift i løpet av året. Det vert og lagt kabel i den nye vegen mellom Tjong og Løvegapet, og det vert ombygging av nettstasjon Vika. Avgreining Holme vil bli skifta ut til kabelanlegg med kiosk på bakken, etter kvart som kabelanlegget mellom Hestaneset og Vika vert sett spenning på. I nye Røyskund bru vert det lagt høgspenkabel, og det same vil skje i ny Fv 23 frå Tverråno til Skifteshaugen.

Landstraumanlegga hjå Bømlo skipservice fører med seg utviding og ombygging i eksisterande høgspentforsyning på Hovlandshagen, og ein ny transformatorkiosk ved Zahlahuset.

I samband med renoveringa av høgspentforsyninga mot Vorneset, er eit større grøftearbeid i gang. Det skal leggast høgspenkabel langs vegen frå Våge, og nettstasjonane langs traséen skal flyttast ned i kioskar på bakken.

Det vert etablert ein ny transformatorkrins i samband med utbygging av bustadar i Langholmmarka på Rubbestadneset.

Driftsavbrot

2016 vart eit år utan dei omfattande feilsituasjonane. Det har vorte registrert tilsaman 20 hendingar gjennom året, av desse 6 kortvarige avbrot, ($t < 3\text{ min}$), hovudsakleg grunna lyn. Av lange avbrot har det vore to trafohavari grunna lyn, eit havari i endeavslutning, to havari i

Styret si årsmelding

---

overspenningsvern, eit lupebrot, eit samanbrent gnistgap, eit nedfall av fase og eit havari i ein måletransformator. Tre feil skuldast feil ved relé. Eit avbrot skuldast uheldig omgang med motorsag, heldigvis utan annan skade.

Nettselskapa er underlagt KILE-ordning. KILE er ei kompensasjonsordning for kostnad med ikkje levert energi, og gir eit bilet av kor mykje avbrot ein har hatt i nettet. I 2016 hadde Finnås Kraftlag ein Kilekostnad på kr 1,26 MNOK mot 0,81 MNOK året før. Auken skuldast at to utfall ramma Bremnesavgongen frå Ekornsæter.

Kilekostnaden kan fortelja noko, men er ikkje ein fullgod indikator på leveringstryggleik og tilstand i nettet vårt. Til dette nyttar ein primært avbrotsindikatorane SAIFI (avbrot pr sluttbrukar gjennom året) og CAIDI (lengda på avbrot pr. sluttbrukar). SAIFI har gått ned frå 4 til 1,4, og SAIFI frå 80 til 47 i 2016. Dette er verdiar godt nede på skalaen i landsamanheng.

Finnås Kraftlag har eit godt og relativt nytt straumnett målt opp mot bransjen elles.

Nettleige

Finnås Kraftlag si totale nettleige (ved forbruk på 20 000 kWh) i 2016 var 64,8 øre/kWh, inkl. 16,32 øre/kWh i el-avgift og 25 % mva.

Rabatt

Etter budsjettet inntektsramme var det lagt opp til ein rabatt til kundane på 4 øre/kWh eks. mva. På grunn av stor auke i overføring og endringar i inntektsramme vart endeleg rabatt 1,6 øre/kWh eks. mva. I tillegg er det gitt 1 øre rabatt på kraft. Samla rabatt inkl. mva er 5 mill.kr.

Breiband

I 2016 vart 340 nye lokalitetar knytte til fibernettet vårt. Me har no totalt 4 666 privatkundar tilslutta fibernettet. Saman med Haugaland Kraft og andre kraftlag rundt oss, er det no passert 39 000 private kundar kopla til fiber. Me opplever eit jamt tilsиг av nye kundar, både frå fritids- og einebustader. Det er tydeleg at internett er viktig også i fritidsbustader, og me har no tilkopla over 600 fritidshus i nettet vårt.

Haugaland Kraft fornya sin leveransekontrakt med Altibox den 22 desember 2015, og vår kontrakt med Haugaland Kraft, vart forhandla i februar 2016. Me har også gjort ei stor fornying og endring på vår hovudlokalitet på Ekornseter, og er klare for å kunna levere enno høgare internett-hastigheter ut til våre kundar.

Me ser ein auka interesse for store internett hastigheter til private kundar, og me har no fleire kundar som har 300Mb internett-hastighet heim til seg. Majoriteten av våre kundar har fortsatt 60Mb internethastighet.

Opptak av tv-program er viktig, og det er tydeleg at kundane styrer TV-dagen sin meir sjølv. Me kan merka det med at meir enn 50 % av kundane har

opptaksfunksjon på dekodarane sine. Dei fleste husstandane har òg gjerne to TV-dekodarar. Fortsatt er det ca. 45 % av våre kundar som beheld den tradisjonelle telefonen sin heime, av ulike grunnar. Fleire argumenterer med dårleg mobildekning, og at det er ein telefon som alltid er på «plass».

Stadig fleire av kundane våre tar i bruk TV-overalt. Der kan ein sjå på mange tv-kanalar på nettbrett, pc og telefon. Altibox driv og vidareutviklar dette produktet. I 2016 har me gjort investeringar som gjer oss klar for framtidas TV-oppleveling.

Kapasiteten for breiband-nettet inn og ut av øya er auka frå 10 Gb, til 40 Gb begge vegar . Gjennomsnittleg bruk ligg for tida på 7,5 Gb inn til oss, og 2,5 Gb ut av området. Kapasitsbruken har gjennomsnittleg auka med ca. 3Gb siste år, den vert nøye overvaka slik at me kan auke denne ved behov.

Det er i løpet av året bytta ut ein del sentrale komponentar i breiband-nettet. Dette gjer me for å være førebudde på behov for høgare kapasiteter til ei kvar tid, og også for å auka leveringssikkerheten. Som eit ledd i dette er det etablert fleire ringstrukturer i fibernettet, som automatisk vil flytte kapasiteten i nettet etter behov. Ein slik struktur gjer at ein ved uhell med kablar, eller anna planlagt arbeid no kan utføra arbeid på dagtid, noko ein tidlegare måtte gjera på nattetid for å minska «nedetid».

Drift av fibernettet

Fibernettet har vore stabilt og utan særlege feil eller skadar i driftsåret. Nokre mindre viktige kablar er blitt skada av gravemaskinar, og berre eit avgrensa antal kundar har blitt skadelidande.

Dei siste åra har me røynt ein ny form for truslar mot systema våre i form av DDos angrep (internett angrep). Desse angrepa skadar ikkje dei fysiske anlegga, men gir dårlegare tenester over kortare tidsrom på 2 til 30 minutt for ein eller fleire kundar. Utfordringane som desse angrepa forårsakar, blir handtert av Altibox i Stavanger.

Ein stor milepål for breiband-nettet vårt er nådd. Det er på plass ei reservelinje ut av øya mot Fitjar, med automatisk redundans for alle våre Altibox kundar. Denne har me testa i full skala ved omlegging av fiberkabel i Foldrøy grunna vegutbygging, og den fungerte feilfritt. Dette betyr at me no har 2 aktive føringssvegar for Altibox-linjer til og frå Bømlo, noko som gir oss god leverings-sikkerhet.

Plan for 2017

Fortsatt god pågang av nye kundar gjer det utfordrande å halda kort leveringstid. Me prøver så langt det er råd å halda leveringstid på 3 til 4 veker. Dei nye veganlegga i Bømlopakken stiller krav til oss med tanke på planlegging og installasjon av nye føringssvegar for fibernet. For tida er det traseen Siggjarvåg - Stokkabekken og Tjong - Hestaneset som krev mest oppfylging. Fibernettet krev også

kontinuerleg vedlikehald. Enkelte fiberkabler må skiftast ut grunna god tilkomst av nye kundar. Dette er ei utfordring med dei mannskapa me har tiljengeleg, og me må leige inn noko ekstra personell.

I samarbeid med dei andre breibandselskapa i regionen, arbeider me kontinuerleg med utvikling av reserveforsyningsvegar for breiband. Dette kjem alle kundane i regionen til gode.

heimesida til Finnås Kraftlag der ein finn elsikkerhets-portalen.

DLE deltar også aktivt med ulike verkemiddel for å bidra til auka el-tryggleik. I samband med dette har DLE prosjekt/aksjonar i samarbeid med DSB, Brann/Feiarvesen. Eksempel på dette er «Aksjon Bustadbrann» og «Brannvernets Dag». Det er også gjennomført informasjon om elsikkerhet ut mot skular og andre i Bømlo Kommune.

Kraftomsetnad

Finnås Kraftlag sel forbruksvegd spotpris med påslag, kalla kraft til innkjøpspris, eller til fastpris. Året tok til med ein spottpris på 22,2 øre/kWh. I veka 45 var spottprisen den høgaste for året med 36,5 øre/kWh. I veka 5 var spottprisen lågaste for året med 16,7 øre/kWh. Spotprisen var gjennomsnittleg for heile året på 23,4 øre/kWh mot 17,8 øre/kWh i 2015, noko som må reknast som ein litt lågare kraftpris enn normalt.

Fjernvarme

Finnås Kraftlag har varmeanlegg i byggfeltet på Stavlandsneset, i Bygdatunet og i Bømlo Kulturhus.

Det lokale el-tilsyn, DLE

DLE har i 2016 gjennomført tilsyn med bustader, naust, hytte og verksemder. Kontrollane som vart utførte retta seg mot nyanlegg og periodisk, samt revisjonar/verifikasjonar av verksemder. Deler av tilsynsoppgåvene vart utført i eit samarbeid med Sun elsikkerhet.

Totalt vart det utført 287 tilsyn ved nye/periodiske bustadar, rorbuer, naust og hytter. Det har også vore utført 12 revisjonar og 35 verifikasjonar. I 2016 vart det også utført revisjon av 4 elektroinstallatørar. Totalt er det 7653 tilsynsobjekt under det lokale eltilsynet i vårt område.

Det har vore 13 brann/tilløp til brann i bygningar som er meldt til brannvesenet i 2016. Til samanlikning var det 8 brann/tilløp til brann i bygningar som vart meldt til brannvesenet i 2015. DLE ved Finnås Kraftlag nyttar seg av Haugaland Kraft sin spesialkompetanse ved brannetterforskning.

Energimålarar

I 2016 er det satt opp 172 energimålarar i nye anlegg. Det er samstundes skifta målarar i 78 eksisterande anlegg. Hos 152 bedriftskundar hentar me inn forbruksdata elektronisk kvar veke.

AMS prosjektet

Finnås Kraftlag er med i SORIA-prosjektet om nye automatiske målarar saman med 26 andre selskap. Me har tett samarbeid med IFER selskapa om innføring av AMS. Pilot er starta opp hos Skånevik Ølen Kraftlag og Haugaland Kraft noko som me føl godt med på og kan dra god nytte av. Internt har fokus vore mest på å betre datakvaliteten så me er klar til krava som møter oss.

Informasjonsarbeid

Ved bustadkontrollane vart det utdelt brosjyrar med elsikkerhet som tema. Det vart også gjeve informasjon underveis i kontrollen om bruk og vedlikehald av elektrisk utstyr, samt informasjon om

Framtidig utvikling

I åra som kjem står Finnås Kraftlag ovanfor store endringar som vil ha stor påverknad på selskapet vårt.

Reiten-utvalet har kome med sine tilrådingar om «eit betre organisert straumnett», og 17.mars 2016 vedtok Stortingsfleirtalet å innføre selskapsmesseg- og funksjonelt skilje. Dette vil påverka organiseringa av verksemda vår, og kraftlaget må tilpassa seg dei nye krava innan år 2021.

Styret har gjennom strategiarbeidet konkludert med at Bømlo-samfunnet er best tent med å ha eit eige lokalt everk. Fokus framover blir å setja i verk interne forbetingstiltak for å redusere kostnadane og betre innteninga. I den samanheng vil det vera viktig å hente ut stordriftsfordeler gjennom å samarbeid med andre. Det er svært viktig at me greier å halde nettleiga på eit fornuftig og akseptabelt nivå samanlikna med resten av bransjen.

Eigarskapet i SKL AS og kraftproduksjon er svært viktig for Finnås Kraftlag. Endringar i kraftpris har stor verknad på våre resultat. Kraftprisene har vore låge og ser ut til å halde seg låge også dei nærmaste åra. Auka utbygging og produksjon av fornybar kraft og uendra forbruk, samtidig med låge prisar på CO₂, olje og kull hatt negativt verknad på pris. Frå 2020 er det venta at kraftprisen vil stiga på grunn av auka utvekslingskapasitet til kontinentet og England, samtidig med utfasing av kjernekraft og reduksjon av subsidier til sol- og vindkraft. Det vil likevel vera stor usikkerhet knytt til utviklinga i kraftprisen.

Bransjen står ovanfor store teknologiprojekt. I oktober 2017 skal det etablerast ein felles norsk data-hub for måleverdiar. Dette vil bety store endringar for nett- og kraftselskap i Noreg. Alle selskap må endra sine system og prosessar rundt måleverdiar, kundeadministrasjon og avrekning. I tillegg har myndighetene vedtatt at det innan 01.01.2019 skal etablerast avanserte måle- og styringssystem, AMS, hos alle straumkundar i Noreg. Alle våre kundar vil få installert ein ny straummålar i heimen sin. Arbeidet med installasjon av nye målarar skal etter planen starta i desember 2017. Det er venta auka krav til kundeservice i samband med AMS, og nettselskapa må truleg bruka meir ressursar på å følgje opp og tilpassa seg eit detaljert regelverk. Bransjen står ovanfor endringar i marknadssystem. Det skal etablerast eit felles nordisk sluttbrukarmarknad, og ein skal over på ein såkalla leverandørsentrert modell. Det siste betyr at det i framtida vil vera kraftleverandørane som skal ha all kundekontakt mot sluttbrukar.

Samla sett vil alle desse endringane stilla store krav til oss som selskap og påverka kvardagen vår i tida som kjem. Korleis den nye kvardagen vil bli for Finnås Kraftlag er ikkje lett å vita noko om. Det er likevel sikkert at ein del av arbeidsoppgåvene våre vert endra. Me fylgjer utviklinga nøye framover.

På driftssida er det stor aktivitet og det er forventa endra behov for nett-investeringar i åra som kjem. Omkring 1980 starta eit omfattande arbeid med fornying av kraftnettet vårt. Dette arbeidet har pågått kontinuerleg sidan. Framleis står noko av det gamle høgspentnettet frå utbyggingstida att. Ei fornying av dette nettet vil ha høg priorititet.

Dei store vegprosjekta i Bømlo-pakken vil i mange år framover krevja stor innsats og investeringar i nettet vårt. For ein del føl dei nye vegtraseane linjene våre, og det er naturleg å byggja om og leggja linjene i kablar i veganlegget. Ei slik omlegging gir òg eit sikrare nett med tanke på lyn og storm. Mange vil sei det er ein miljøgevinst at linjene forsvinn.

Ein ser også ein trend med aukande effektuttak. Stor auke i talet på el-bilar og varmepumper påverkar utviklinga i effektuttaket og medfører nye utfordringar for nettet.

Auken i breibandskundar krev stadig utviding av breibands-nettet og nodar. Fibernettet ser ut å konkurrera inn i framtida. Det er spennande å sjå om ein finn gode forretningsmodellar for verdiaukande tenester, som til dømes velferdsteknologi.

Samfunnet er heilt avhengig av ein robust energiforsyning og breiband. Sjølv om me opplever ei jamm betring i forsyningstryggleik er ein blitt meir sårbar for avbrot. I framtida vil me truleg også oppleve auka utfordringar knytt til vær og klima. Dette betyr eit auka krav til beredskap. Dette er forhold som selskapet vil ha stort fokus på framover.

Styret si årsmelding

Rekneskap

Styret meiner den framlagde rekneskapen er dekkande for selskapet si stilling og resultat pr. 31.12.16.

I 2016 var Finnås Kraftlag sine driftsinntekter 146,3 MNOK mot 127,7 MNOK i 2015.

Driftsresultat for 2016 vart 12,7 MNOK mot kr. 7,9 MNOK i 2015. Årsresultat før skatt vart 15,5 MNOK og resultat etter skatt 13,1 MNOK. Tilsvarande tal for 2015 var høvesvis 17,7 MNOK og 12,9 MNOK.

Noregs vassdrags- og energidirektorat (NVE) fastset inntektsramma (IR) for nettverksemda. For 2016 var denne 48,8 MNOK. Til samanlikning var IR 39,6 MNOK i 2015. Selskapet har i 2015 hatt mindreinntekt (rabatt) på nett på 2,7 MNOK. Mindreinntekta for 2016 er avskriven. I tillegg vart det gitt 1 øre i rabatt på kraft. Alle kraftkundar får tilbod om å kjøpe kraft til innkjøpspris.

I 2016 har selskapet investert 31 MNOK i varige driftsmidlar. Pr. 31.12.16 er varige driftsmidlar bokførte med 284 MNOK. Selskapet har ein totalkapital på 441 MNOK og eigenkapital på 299 MNOK.

Styret sitt framlegg til resultatdisponering:

Overskot for 2016 er kr. 13 090 261,-.

Resultatdisponering

Føreslått utdelt allmennytige gåver	2 673 000
Overføring annan eigenkapital	10 417 261
Sum disponeringar	13 090 261

Styret føreslår at fylgjande allmennytige gåver vert gitt:

Gåvefond disponert av styret	1 000 000
Sentralidrettsanlegget	183 000
Børnlo Røde Kors	90 000
Moster Idrettslag	1 012 000
Norsk Veteranmotor AS	348 000
Nesse Gardslag	40 000
Sum gåver	2 673 000

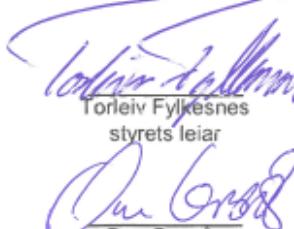
For alle gåvetildelingar gjeld fylgjande:

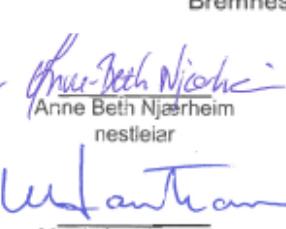
Før beløpet vert utbetalt må søker ha gjort formelt vedtak om bygging, og den faktiske bygginga må vera komen i gong. I tillegg må det liggja føre bindande finansieringsplan med tilsegn. 50 % av stønadsbeløpet vert utbetalt ved anleggsstart, og resten når anleggsrekneskap er lagt fram.

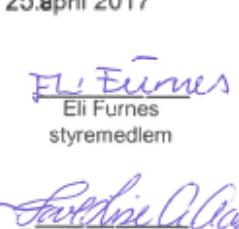
Bremnes 25.04.2017

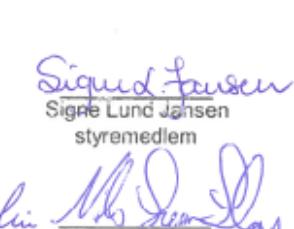
I styret for Finnås Kraftlag SA

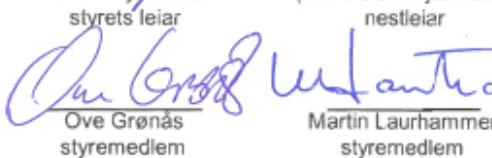
Bremnes, 25.april 2017

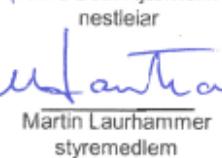

Torleiv Fylkesnes
styrets leiar

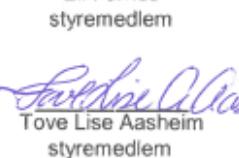

Anne Beth Njærheim
nestleiar

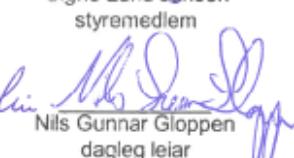

Eli Furnes
styremedlem

Signe Lund Jansen
styremedlem

Ove Grønås
styremedlem

Martin Laurhamer
styremedlem

Tove Lise Aasheim
styremedlem

Nils Gunnar Gloppen
dagleg leiar

Årsrekneskap 2016

Resultatrekneskap

NOTAR	DRIFTSINNTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER	2016	2015
1	Energisal	34 417 779	25 371 098
1	Overføringstariffar	61 124 006	54 157 702
1	Inntekter breiband	46 854 505	44 457 380
	Annen driftsinntekt	3 917 875	3 725 011
	Sum driftsinntekter	<u>146 314 164</u>	<u>127 711 191</u>
	Aktivering investeringar	-6 034 214	-7 081 901
	Energikjøp	31 927 850	23 714 179
	Overføringskostnad	18 619 133	16 828 223
	Varekjøp breiband	23 339 220	22 777 130
	Anna varekjøp	3 886 325	3 428 131
2, 8	Lønskostnader m.m.	26 616 749	27 712 119
4	Ordinær avskrivning	19 424 089	18 853 561
3	Annen driftskostnad	15 867 291	13 537 735
	Sum driftskostnader	<u>133 646 444</u>	<u>119 769 178</u>
	Driftsresultat	<u>12 667 721</u>	<u>7 942 013</u>
	FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER		
14	Renteinntekt	695 022	898 333
	Andre finansinntekter	4 269 723	9 529 800
5	Nedskrivning av andre finansielle anleggsmidlar	114 317	2 785
12	Rentekostnad	1 939 061	537 265
14	Realisert tap markedsbaserte omløpsmidlar	100 306	93 642
	Resultat av finanspostar	<u>2 811 062</u>	<u>9 794 441</u>
	Ordinært resultat før skattekostnad	<u>15 478 783</u>	<u>17 736 454</u>
10	Skattekostnad på ordinært resultat	<u>2 388 522</u>	<u>4 854 979</u>
	Årsresultat	<u>13 090 261</u>	<u>12 881 475</u>
	OVERFØRINGAR		
	Føreslege utdelt til allmennytige føremål	2 673 000	2 033 000
	Overført annen eigenkapital	10 417 261	10 848 475
7	Sum overføringar	<u>13 090 261</u>	<u>12 881 475</u>

Årsrekneskap 2016

Balanse pr. 31. desember

NOTAR	EIGA	2016	2015
Anleggsmidlar			
Varige driftsmidlar			
4, 12	Bygningar	12 178 651	12 565 145
4	Distribusjonsnett, fjernvarme, målare	166 585 079	164 651 577
4	Fibernet og utstyr	75 014 534	73 471 330
4	Øvrege driftsmidlar	5 646 078	5 520 988
4	Anlegg under arbeid	24 849 422	16 651 865
	Sum varige driftsmidlar	<u>284 273 764</u>	<u>272 860 905</u>
Finansielle anleggsmidlar			
8	Pensjonsmidlar	0	451 640
5	Aksjar	83 359 426	83 212 052
	Sum finansielle anleggsmidlar	<u>83 359 426</u>	<u>83 663 692</u>
	Sum anleggsmidlar	<u>367 633 190</u>	<u>356 524 597</u>
Omløpsmidlar			
Materiell			
	Fordringar		
	Utestående straumkrav	40 559 274	29 964 110
	Andre kortsiktige fordringar	10 920 557	6 527 299
	Sum fordringar	<u>51 479 830</u>	<u>36 491 409</u>
Investeringar			
14	Markedsbaserte fondsandalar	17 531 123	15 594 127
	Sum investeringar	<u>17 531 123</u>	<u>15 594 127</u>
11	Bankinnskot, kontantar o.l.	<u>2 798 737</u>	<u>12 536 306</u>
	Sum omløpsmidlar	<u>73 248 020</u>	<u>65 944 302</u>
	SUM EIGA	<u>440 881 210</u>	<u>422 468 899</u>

Årsrekneskap 2016

Balanse pr. 31. desember

NOTAR	EIGENKAPITAL OG GJELD	2016	2015
	Eigenkapital		
	Innskoten eigenkapital		
6, 7	Medlemsinnskot	891 300	913 600
	Sum innskoten eigenkapital	<u>891 300</u>	<u>913 600</u>
	Opptent eigenkapital		
7	Annen eigenkapital	288 519 963	278 102 703
7	Etterbetalingsfond	9 700 000	9 700 000
	Sum opptent eigenkapital	<u>298 219 963</u>	<u>287 802 703</u>
	Sum eigenkapital	<u>299 111 263</u>	<u>288 716 303</u>
	Gjeld		
	Avsetjing for forpliktingar		
8	Pensjonsforplikting	540 008	0
10	Utsett skatt	3 359 263	2 440 622
	Sum avsetjing for forpliktingar	<u>3 899 271</u>	<u>2 440 622</u>
	Annен langsiktig gjeld		
12	Gjeld til medlemmar	4 242 917	4 277 117
	Gjeld til kredittinstitusjonar	85 500 000	97 213 109
	Sum annen langsiktig gjeld	<u>89 742 917</u>	<u>101 490 226</u>
	Kortsiktig gjeld		
10	Gjeld til kredittinstitusjoner	1 745 032	1 618 882
	Leverandørgjeld	14 402 766	7 236 514
	Betalbar skatt	3 028 246	2 680 058
	Skuldige offentlege avgifter	16 255 160	6 672 388
	Annен kortsiktig gjeld	12 696 555	11 613 907
	Sum kortsiktig gjeld	<u>48 127 759</u>	<u>29 821 749</u>
	Sum gjeld	<u>141 769 947</u>	<u>133 752 597</u>
	SUM EIGENKAPITAL OG GJELD	<u>440 881 210</u>	<u>422 468 899</u>

Bremnes, 25.april 2017

Toreiv Fylkesnes
Anne Beth Njærheim
Eli Furnes
Sigurd Jansen
Ove Grønås
Martin Laurhammer
Tove Lise Aasheim
Nils Gunnar Gløppen

Notar til rekneskapen 2016

Rekneskapsprinsipp

Årsrekneskapen er sett opp i samsvar med rekneskapslova. Rekneskapsprinsippa som er nytta vert gjort greie for i det etterfølgjande.

Hovudregel for vurdering og klassifisering av eignelutar og gjeld

Eignelutar for varig eige eller bruk er klassifiserte som anleggsmidlar. Andre eignelutar er klassifiserte som omløpsmidlar. Fordringar som skal attendebetalast innan eitt år er klassifiserte som omløpsmidlar. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarande kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidlar er vurderte til anskaffingskost, men vert nedskrivne til verkeleg verdi når verdifallet ikkje er venta å vere av forbigeåande art. Anleggsmidlar med avgrensa økonomisk levetid vert avskrivne over forventa levetid.

Omløpsmidlar vert vurderte til det lågaste av anskaffingskost og verkeleg verdi. Kortsiktig gjeld vert balanseført til nominelt beløp på etableringstidspunktet. Kortsiktig gjeld vert ikkje oppskrivne til verkeleg verdi som følge av eventuell renteendring.

Nedanfor er det knytt kommentarar til prinsipp for enkelpostar i rekneskapen.

Aktiverte renter

Då selskapet har tilgjengeleg kapital er det ikkje aktivert renter på eigne prosjekt.

Andre anleggsaksjar og andelar

Kraftlaget sine aksjar er langsiktige investeringar og er oppført etter kostmetoden. Dersom verkeleg verdi er lågare og ikke forbigeåande, vil investeringane verte nedskrivne. Motteke utbytte og andre overskotsutdelingar frå selskap vert inntektsført som anna finansinntekt.

Materiallager

Materiallager er vurdert til anskaffingskost. Kraftlaget har ikkje behaldning av varer meint for sal.

Fordringar

Kundefordringar og andre fordringar vert bokført til pålydande etter frådrag for avsetjing til forventa tap. Avsetjing til tap vert gjort på grunnlag av ei individuell vurdering av kvar enkelt fordring. I tillegg vert det for andre kundefordringar gjort ei uspesifisert avsetjing for å dekke antatt tap. Fordringar i samband med straumkrav er oppført netto.

Bankinnskot, kontantar o.l.

Bankinnskot, kontantar o.l. inkluderer kontantar, bankinnskot og andre betalingsmidlar med forfallsdato som er kortare enn tre månadar frå anskaffing. Plasseringar i marknadsbaserte fondsandelar er vurdert til marknadsverdi.

Pensjonar

Kraftlaget sine tilsette er medlemmar av KLP. Dette er ei landsomfattande ytatingsbasert pensjonsordning som vurderer alle medlemmar i ordninga under eitt. Selskapet har innarbeidd pensjonsforpliktinga i rekneskapen, og pensjonsforpliktinga er oppført etter aktuarmessige berekningar.

Notar til rekneskap 2016

Rekneskapsprinsipp forts.

Skattar

Skattekostnaden vert samanstilt med rekneskapsmessig resultat før skatt.

Skattekostnaden består av betalbar skatt (skatt på årets direkte skattepliktige inntekt) og endring i netto utsett skatt. Skattekostnaden vert fordelt på ordinært resultat og resultat av ekstraordinære postar i høve til skattegrunnlaget. Netto utsett skattefordel er ikkje balanseført.

I tillegg er kraftlaget formueskattepliktig.

Inntekter

Inntekt vert rekneskapsført når den er opptent. Det vil sei når risiko og kontroll er overført til kunden. Inntektene vert rekneskapsført med verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet.

Overføringsinntekter/nettregulering

Nettdrifta vert regulert av styresmaktene ved at Norges Vassdrags- og Energidirektorat (NVE) årleg fastset inntektsrammer for kvart selskap.

Inntektsramma vert fastsett på bakgrunn av faktiske historiske kostnader, verdien av selskapet sin nettkapital og målt effektivitet samanlikna med andre tilsvarande selskap. Inntektene vert i tillegg regulert i forhold til mengda leveringsavbrot i løpet av året, generell pris og renteutvikling.

Meir-/mindreinntekt er differansen mellom inntektsramma og faktiske innbetalte nettleigeinntekter. Meirinntekt skal renteberekna med rentesats fastsett av NVE og tilbakeførast til kundane. Mindreinntekt kan Finnås Kraftlag SA velje å krevja inn frå kundane.

Anleggsbidrag

Anleggsbidrag til investeringar, frå det offentlege og private, har gått til frådrag på aktiverte verdiar.

Kostnader

Kostnader vert rekneskapsført i same periode som tilhøyrande inntekt. Der det ikkje er ein klar samanheng, vert det føreteke ei skjønnsmessig fordeling mellom periodane.

Vedlikehald

Det er utført naudsynt vedlikehald på alle anleggsdelar. Det er ikkje føreteke avsetjing for utsett vedlikehald fordi kostnadene kjem til jamt over levetida. Vedlikehald/reinvestering som medfører vesentleg lengre levetid og inntening, vert aktivert.

Finansplasseringar

Plasseringar av finansmidlar er vurdert til marknadsverdi ved årsslutt, og realiserte gevinstar og tap er ført som finansinntekter.

Kontantstraumsoppstilling

Kontantstraumsoppstillinga er utarbeidd med basis i den indirekte metoden. Dette inneber at ein i analysen tek utgangspunkt i årsresultatet for å kunne presentere kontantstraumar som er tilført frå høvesvis ordinær drift, investeringsaktivitetar og finansieringsaktivitetar.

Notar til rekneskap 2016

Note 1 – Segmentinformasjon

Tal i heile tusen	Kraft-omsetjing	Distri-busjon	Breiband	Øvreg verk-semd	Felles verksemrd	Totalt
Inntekter						
Kraftsal	34 418			526		34 944
Overføringsinntekter		61 040				61 040
Mindreinntekt						0
Inntekter breiband			46 855			46 855
Andre inntekter	56	1 259	129	2 111		3 555
Sum inntekter	34 474	62 299	46 984	2 636	0	146 393
Kraftkjøp mv.						
Kraftkjøp	31 910	18		745		32 673
Nettap, eige nett		2 416				2 416
Nett-tj. overliggjande nett		15 398				15 398
Varekjøp, anna	2 117	529	23 756	884		27 286
Sum varekjøp	34 027	18 361	23 756	1 629	0	77 773
Bruttoavanse	447	43 938	23 228	1 007	0	68 620
Driftskostnader						
Personalkostnader	386	16 285	5 986	795	3 164	26 616
Aktivert løn	0	-3 753	-2 285	4	0	-6 034
Andre driftskostnader	218	8 779	2 552	125	4 177	15 851
Avskrivingar	19	10 625	8 510	270	0	19 424
Tap på fordringar	-4	20	0	0	0	16
Felleskostnader	440	4 405	2 276	220	-7 341	0
Sum driftskostnader	1 059	36 361	17 039	1 414	0	55 873
Driftsresultat	-613	7 577	6 190	-407	0	12 747

I tråd med retningslinjer fra NVE er forsinkelsesrenter på kundefordringar tatt med i note 1-segmentinformasjon. Driftsresultat i noten avviker derfor frå bokført driftsresultat tilsvarende forsinkelsesrenter kr 79 tusen.

Notar til rekneskap 2016

Note 1 forts. – Segmentinformasjon

Meir-/mindreinntekt

Berekning av meir-/mindreinntekt (1.000 kr)	2016	2015
Sum nettleieinntekt	61 040,0	54 093,0
Andre inntekter	1 259,0	1 110,0
Sum faktisk nettleieinntekt	62 299,0	55 203,0
Fastsett initiell inntekt i eige nett (-)	-48 846,0	-39 581,0
Tillegg for avvik avkasting tidl. år	-1 522,0	-2 314,0
KILE-kostnader	1 258,0	811,0
Eigedomsskatt	-529,0	-530,0
Kostnader ved overliggjrende nett (-)	-15 398,0	-14 118,0
"Godkjente" kostnader	-65 036,0	-55 732,0
Årets meir- (+)/mindreinntekt (-)	-2 737,0	-529,0

Avkastingsgrunnlag (1.000 kr)	2016	2015
	Gj.snitt	Gj.snitt
Driftsmidlar	160 370	174 081
Kundespesifikke anlegg	1 501	0
Felles anleggsmidlar	14 468	0
Sum anlegg	176 339	174 081
Netto arbeidskapital	1 763	1 741
Sum avkastingsgrunnlag	178 102	175 822

Avkasting	2016	2015
Avkasting/driftsresultat	7 577	3 620
Avkasting i %	4,25 %	2,06 %
Avkasting inkl. mindreinntekt	10 314	4 149
Avkasting i %	5,79 %	2,36 %

Meir-/mindreinntekt (1.000 kr)	2016	2015
Meir-/mindreinntekt 1.1. (inkl. renter)	3 500	3 500
Korrigering føreteke av NVE	0	0
Årets meir-/mindreinntekt	2 737	529
Avskreve renter/mindreinntekt	-2 737	-529
Meir-/mindreinntekt 31.12. (inkl. renter)	3 500	3 500

Notar til rekneskap 2016

Note 2 – Lønskostnad, tal på tilsette, godtgjersler, lån til tilsette m.m.

Lønskostnad	2016	2015
Løn	19.261.435	19.409.628
Folketrygdavgift	2.647.469	2.658.779
Pensjonskostnader	3.865.651	5.026.373
Andre ytingar	<u>842.194</u>	<u>617.339</u>
Sum	<u>26.616.749</u>	<u>27.712.119</u>
Gjennomsnittleg tal på årsverk	31	33

Ytingar til leiande personar	Dagleg leiar	Styret
Løn	952.600	0
Anna godtgjersle	52.278	0
Honorar til styret		384.640

Dagleg leiar er medlem av kraftlaget sin kollektive pensjonsordning og har ikkje pensjonsavtalar ut over dette.

Kostnader til revisor	2016	2015
Honorar lovpålagt revisjon ekskl. mva	165.000	165.000
Honorar annen regnskapsmessig bistand	90.000	104.500
Bistand av juridisk eller konsulentmessig art	0	40.050
Sum	<u>255.000</u>	<u>309.550</u>

Note 3 – Annen driftskostnad

	2016	2015
Vedlikehald og drift av anlegg	8.075.909	5.334.439
Kontor- og administrasjonskostnader	6.522.463	6.796.955
Transportkostnader	841.688	850.383
Forsikringar	411.745	371.076
Tap på fordringar	15.486	184.881
Sum	<u>15.867.291</u>	<u>13.537.735</u>

Notar til rekneskap 2016

Note 4 – Varige driftsmidlar

	Distribu- sjonsnett, fjernvarme og målara	Anlegg under arbeid	Fibernet og utstyr	Bygninger	Øvreve driftsmidlar	Sum
Anskaffingskost 1.1.	280 251 338	16 651 861	134 513 573	19 517 700	24 375 825	475 310 297
Tilgang i året	11 206 275	13 689 663	10 316 072	0	1 668 200	36 880 210
Avgang til anskaffingskost	33 155	5 492 102	518 000	0	0	6 043 257
Anskaffingskost 31.12.	291 424 458	24 849 422	144 311 645	19 517 700	26 044 025	506 147 250
Akkumulerte av- og nedskrivningar						
1.1.	114 366 596		0	60 812 483	6 959 023	20 311 290
Avgang tidligere avskrivinger	0	0	0	0	0	0
Årets avskrivningar	9 145 624	0	8 254 865	386 495	1 637 107	19 424 089
Akk. avskriving, nedskr. og rev. nedskr. 31.12.	123 512 220	0	69 067 348	7 345 518	21 948 397	221 873 483
Bokført verdi 31.12.	167 912 228	24 849 422	75 244 297	12 172 182	4 095 628	284 273 764
Prosentsats for ordinære avskrivningar	3 %	0 %	3-20%	2 %	12,5-20%	

Alle driftsmidlar vert avskrivne lineært.

Note 5 – Aksjar og andelar i andre føretak mv.

Anleggsmidlar	Eigarandel	Anskaffings- kost	Balanseført
Sunnhordland Kraftlag AS	10,14 %	81 957 667	81 957 667
Eigenkapitalinnskot KLP		1 225 525	1 225 525
Grønn Kontakt AS	2,30 %	50 000	50 000
Valider AS	0,93 %	93 400	93 400
Nettalliansen AS	3,70 %	22 000	22 000
Andre		10 833	10 833
Sum		83 359 426	83 359 426

Notar til rekneskap 2016

Note 6 – Oversikt over medlemsinnskot

Eigarstruktur

Finnås Kraftlag har i omframt årsmøte 22.9.2010 vedteke nye vedtekter, som blant anna inneber overgang fra partslag til samvirkelag, vedtak om utbetaling av renter til eigagarar samt attendebetaling av medlemsinnskot.

Konsekvensen av dette er at alle medlemmar har likt medlemsinnskot.

Pr. 31.12.2016 er det registrert 2.971 medlemmar med totalt innskot kr 891.300. Øvreg innskot gjeld tidlegare partshavarar som førebels ikkje har omgjort partar til medlemskap.

Gjeld til medlemmar gjeld også tidlegare partshavarar.

Note 7 – Eigenkapital

Eigenkapital 1.1.	913 600	287 802 703	288 716 303
<i>Endring i eigenkapitalen i året</i>			
Endring medlemsinnskot	-22 300		-22 300
Avsett til allmennytig formål		2 673 000	2 673 000
Avsett til etterbetalingsfond		0	0
Årets resultat		10 417 261	10 417 261
Eigenkapital 31.12.	891 300	298 219 964	299 111 264

Notar til rekneskap 2016

Note 8 – Pensjonskostnader, -midlar og –forpliktingar

Alle tilsette i selskapet er innmeldt i ei pensjonsordning i KLP. Pensjonsordninga omfattar i alt 42 personar. Ordningane gjev rett til definerte framtidige ytingar. Disse er i hovudsak avhengig av tal på oppteningsår, lønsnivå ved oppnådd pensjonsalder og storleiken på ytingane frå folketrygda.

Pensjonskostnad	2016	2015
Noverdi av pensjonsopptening i året	2 906 658	3 225 155
Rentekostnad av pensjonsforpliktinga	1 844 993	1 612 551
Avkasting på pensjonsmidlar	-1 627 164	-1 387 158
Netto pensjonskostnad (før arbeidsgjevaravgift)	3 124 487	3 450 548
Arbeidsgjevaravgift netto pensjonskostnad	349 985	386 918
Resultatføring estimatavvik	889 969	1 591 617
Resultatført planendring	0	0
Netto pensjonskostnad (-midlar)	<u>4 364 441</u>	<u>5 429 083</u>

Finansiell status pr. 31.12.	2016	2015
Pensjonsforplikting	67.660.304	66.060.813
Verdi av pensjonsmidlar	<u>-50.987.901</u>	<u>-48.426.117</u>
Netto pensjonsforplikting (før arbeidsgjevaravgift)	16.672.403	17.634.696
Estimeringsavvik inkl. arbeidsgjevaravgift	-17.899.670	-19.955.614
Arbeidsgjevaravgift	<u>1.767.275</u>	<u>1.869.278</u>
Netto pensjonsforplikting	<u>540.008</u>	<u>-451.640</u>

Økonomiske føresetnader:

Diskonteringsrente	2,60 %	2,70 %
Forventa pensjonsregulering	1,48 %	1,48 %
Forventa avkasting på fondsmidlar	3,60 %	3,30 %
Forventa lønsvekst	2,50 %	2,50 %
Forventa G-regulering	2,25 %	2,25 %

Ordninga dekkjer krav om innføring av obligatorisk tenestepensjon.

Note 9 – Kraftkontraktar

Finnås Kraftlag har ikkje inngått kontraktar for kjøp eller sal av kraft med faste priser ved årsskiftet.

Notar til rekneskap 2016

Note 10 – Skattekostnad

Skattekostnad i året kjem fram slik:	2016	2015
Formuesskatt	1 158 886	2 680 058
Betalbar inntektsskatt	1 869 390	0
Endring utsett skatt	918 641	2 174 951
Skattekostnad tidlegare år	<u>-1 558 395</u>	<u>-30</u>
Skattekostnad ordinært resultat	<u>2 388 522</u>	<u>4 854 979</u>

Avstemming fra nominell til faktisk skattesats:	2016	2015
Ordinært resultat før skatt	<u>15 478 783</u>	<u>17 736 454</u>
Forventa inntektsskatt etter nominell skattesats (25 % / 27 %)	3 869 695	4 788 843
<i>Skatteeffekten av følgjande postar:</i>		
Permanente forskjellar	-941 696	-2 418 642
Endring skattesats	-139 969	-195 250
Formuesskatt	1 158 886	2 680 058
Korreksjon tidlegare år	<u>-1 558 395</u>	<u>-30</u>
Skattekostnad	<u>2 388 522</u>	<u>4 854 979</u>
 Effektiv skattesats	 <u>15 %</u>	 <u>27 %</u>

Spesifikasjon av skatteeffekten av førebelse forskjellar og underskot til framføring:

	2016		2015	
	Fordel	Forplikting	Fordel	Forplikting
Driftsmidlar		11.536.926		6.672.324
Fordingar	500.000		500.000	
Pensjonsforplikting	540.008			451.640
Ikkje opptent inntekt		3.500.000		3.500.000
Framførbart underskot	<u>0</u>		<u>361.476</u>	
Sum	<u>1.040.008</u>	<u>15.036.926</u>	<u>861.476</u>	<u>10.623.964</u>
 Brutto utsett skattefordel/-forplikting		 -13.996.918		 -9.762.488
Ikke balanseført utsett skattefordel		<u>0</u>		<u>0</u>
Netto utsett fordel (-forplikting) i balansen		<u>-3.359.263</u>		<u>-2.440.622</u>

Note 11 – Likvidar og likvidplasseringar

Av bankinnskot gjeld kr 1.089.747 tilsette sitt skattetrekk.

Notar til rekneskap 2016

Note 12 – Annen langsiktig gjeld

Gjeld som forfell meir enn fem år etter rekneskapsårets slutt:

	2016	2015
Gjeld til kreditinstitusjonar med forfall etter fem år	<u>63 000 000</u>	<u>81 655 972</u>
Sum annen langsiktig gjeld	<u>63 000 000</u>	<u>81 655 972</u>

Bokført gjeld som er sikra ved pant og lignande:

Gjeld til kreditinstitusjonar	<u>85 500 000</u>	<u>97 213 109</u>
-------------------------------	-------------------	-------------------

Bokført verdi av eignelutar stilt som sikkerheit for bokført gjeld:

Bygningar	0	12 565 145
Aksjar	<u>81 957 667</u>	<u>81 957 667</u>
	<u>81 957 667</u>	<u>94 522 812</u>

Note 13 – Finansiell risiko

Selskapet har flytande renter på langsiktig gjeld bunde til NIBOR 3 månader. Rentevilkår er avtalt 3 år fram i tid, medan lånet er på 20 år.

Lånet er gjeve som rammelån med ei total ramme på kr 130 mill.

Selskapet har elles ikkje postar eller instrument som er utsett for spesiell finansiell risiko. For marknadsbaserte fondsandalar er det knytt risiko til endringar i marknadspris.

Note 14 – Marknadsbaserte fondsandalar

Finnås Kraftlag SA har i 2013 plassert kr 15.000.000 til forvalting. I tillegg til verdiane nedanfor, er det bankinnskot hjå forvaltar på kr 1.457.447, som i rekneskapen er med under likvidar.

	Kostpris	Bokført verdi	Marknadsverdi
Norske obligasjoner	11.791.791	11.634.883	11.634.883
Utenlandske obligasjoner	1.767.268	1.898.708	1.898.708
Norske aksjar/aksjefond	2.776.358	3.262.325	3.262.325
Utenlandske aksjar/aksjefond	618.801	735.044	735.044
	16.954.218	17.530.960	17.530.960

Kontantstraumsoppstilling

KONTANTSTRAUM FRÅ OPERASJONELLE AKTIVITETAR	2016	2015
Ordinært resultat før skattekostnad	15 478 783	17 736 454
Betalt skatt i perioden	-1 121 693	-2 818 568
Ordinære avskrivinger	19 424 089	18 853 561
Pensjonskostnad utan kontanteffekt	991 648	2 861 890
Tap/gevinst ved sal av anleggsmidlar	-92 000	461 184
Midlar brukt på kortsiktige finansplasseringar	-1 936 996	-435 046
Endring i materiallager	-115 869	-312 976
Endring i kundefordringar	-14 988 421	-114 472
Endring i leverandørgjeld	7 166 252	-2 483 658
Endring i andre omløpsmidlar og andre gjeldspostar	10 025 420	-6 510 180
Netto kontantstraum frå operasjonelle aktivitetar	34 831 213	27 238 189
KONTANTSTRAUM FRÅ INVESTERINGSAKTIVITETAR		
Innbetalingar ved sal av varige driftsmidlar	92 000	0
Utbetalingar ved kjøp av varige driftsmidlar	-30 836 948	-37 471 524
Utbetalingar ved kjøp av finansielle anleggsmidlar	-147 374	-81 771 112
Netto kontantstraum fra investeringsaktivitetar	-30 892 322	-119 242 636
KONTANTSTRAUM FRÅ FINANSIERINGSAKTIVITETAR		
Innbetalingar ved opptak av ny langsiktig gjeld	0	90 000 000
Utbetalingar ved nedbetaling av langsiktig gjeld	-11 713 109	-1 311 476
Innbetalingar ved opptak av ny kortsiktig gjeld	126 150	1 618 882
Utbetalingar ved nedbetaling av kortsiktig gjeld	-34 200	-29 143
Innbetaling av eigenkapital	-22 300	-99 600
Utdelingar av tidlegare årsoverskot	-2 033 000	-749 000
Netto kontantstraum fra finansieringsaktivitetar	-13 676 459	89 429 663
Netto endring i bankinnskot, kontantar o.l.	-9 737 568	-2 574 784
Behaldning av bankinnskot, kontantar o.l. pr. 1.1.	12 536 306	15 111 091
Behaldning av bankinnskot, kontantar o.l. pr. 31.12.	2 798 737	12 536 306

Fråsegn om årsrekneskapen

Deloitte AS
Damsgårdsvælen 135
Postboks 6013 Postterminalen
NO-5892 Bergen
Norway

Tel: +47 55 21 81 00
Fax: +47 55 21 81 33
www.deloitte.no

Til årsmøtet i Finnås Kraftlag SA

MELDING FRÅ UAVHENGIG REVISOR

Fråsegn om revisjonen av årsrekneskapen

Konklusjon

Vi har revidert Finnås Kraftlag SA sin årsrekneskap som viser eit overskot på kr 13.090.261. Årsrekneskapen er samansett av balanse per 31. desember 2016, resultatrekneskap og kontantstraumoppstilling for rekneskapsåret avslutta per denne datoен og notar til årsrekneskapen, medrekna eit samandrag av viktige rekneskapsprinsipp.

Etter vår mening er årsrekneskapen som følgjer med, gitt i samsvar med lov og forskrifter og gir eit rettvisande bilet av selskapet si finansielle stilling per 31. desember 2016, og av resultata og kontantstraumane for rekneskapsåret som vart avslutta per denne datoen, i samsvar med rekneskapslova sine reglar og god rekneskapsskikk i Noreg.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Noreg, medrekna dei internasjonale revisjonsstandardane International Standards on Auditing (ISA-ane). Våre oppgåver og plikter etter desse standardane er beskrivne i *Revisor sine oppgåver og plikter ved revisjon av årsrekneskapen*. Vi er uavhengige av selskapet slik det er krav om i lov og forskrift, og har oppfylt dei andre etiske pliktene våre i samsvar med desse krava. Etter vår oppfatning er innhenta revisjonsbevis tilstrekkeleg og formålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår.

Ytterlegare informasjon

Leiinga er ansvarleg for ytterlegare informasjon. Ytterlegare informasjon omfattar årsmeldinga, men inkluderer ikkje årsrekneskapen og revisjonsmeldinga.

Vår fråsegn om revisjonen av årsrekneskapen dekkjer ikkje ytterlegare informasjon, og vi atesterer ikkje den ytterlegare informasjonen.

I samband med revisjonen av årsrekneskapen er det oppgåva vår å lese den ytterlegare informasjonen for å vurdere om det er vesentleg inkonsistens mellom denne og årsrekneskapen eller kunnskap vi har opparbeidd under revisjonen, eller om han tilsynelatande inneheld vesentleg feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den ytterlegare informasjonen inneholder vesentleg feilinformasjon er vi pålagde å rapportere det. Vi har ikkje noko å rapportere i så måte.

Styret og dagleg leiar sitt ansvar for årsrekneskapen

Styret og dagleg leiar (leiinga) er ansvarleg for å utarbeide årsrekneskapen i samsvar med lov og forskrifter, og for at han gir eit rettvisande bilet i samsvar med rekneskapslova sine reglar og god rekneskapsskikk i Noreg. Leiinga er også ansvarleg for naudsynt intern kontroll for å kunne utarbeide ein rekneskap som ikkje inneholder vesentleg feilinformasjon, verken som følge av misleg framferd eller feil som ikkje er tilskikta.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Registrert i Foretakeregisteret
Medlemm av Den norske Revisorforening
Organisasjonsnummer: 980 211 282

© Deloitte AS

side 2

Melding frå uavhengig revisor til årsmøtet i
Finnås Kraftlag SA

Ved utarbeidninga av årsrekneskapen må leiinga ta standpunkt til selskapet si evne til å halde fram med drifta og på tilbørelig måte opplyse om tilhøve av betyding for dette. Føresetnaden om at drifta kan halde fram, skal leggjast til grunn for årsrekneskapen så lenge det ikkje er sannsynleg at verksemda vil bli avvikla.

Revisor sine oppgåver og plikter ved revisjon av årsrekneskapen

Målet med revisjonen er å oppnå tryggande sikkerheit for at årsrekneskapen totalt sett ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følge av feil eller misleg framferd, og å gi ei revisjonsmelding som inneheld konklusjonen vår. Tryggande sikkerheit er ein høg grad av tryggleik, men ingen garanti for at ein revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisionsskikk i Noreg, og ISA-ane, alltid vil avdekke vesentleg feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta. Feilinformasjon blir vurdert som vesentleg dersom han, åleine eller samla, innanfor rimelege grenser kan forventast å påverke økonomiske avgjerder som brukarane tar basert på årsrekneskapen.

Som del av ein revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisionsskikk i Noreg, og ISA-ane, utøver vi profesjonelt skjønn og viser profesjonell skepsis gjennom heile revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoene for vesentleg feilinformasjon i årsrekneskapen, enten det skuldast misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta. Vi utformar og gjennomfører revisjonshandlingar for å handtere slike risikoar, og hentar inn revisjonsbevis som er tilstrekkeleg og formålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår. Risikoene for at vesentleg feilinformasjon som følge av misleg framferd ikkje blir avdekkja, er høgare enn for feilinformasjon som skuldast feil som ikkje er tilsikta, sidan misleg framferd kan innebere samarbeid, forfalsking, bevisste utelatingar, urette framstillingar, eller brot på interne kontrollrutinar.
- opparbeider vi oss ei forståing av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlingar som er formålstenlege etter tilhøva, men ikkje for å gi uttrykk for ei meining om effektiviteten av selskapet sin interne kontroll.
- evaluerer vi om rekneskapsprinsippa som er brukte, er formålstenlege, og vurderer om rekneskapsestimata og tilhøyrande noteopplysningar som er utarbeidde av leiinga, er rimelege.
- konkluderer vi, basert på innhenta revisjonsbevis, på om leiinga sin bruk av framleis driftføresetnaden ved fastsetting av årsrekneskapen er formålstenleg og om det er vesentleg uviss knytt til hendingar eller tilhøve som kan skape tvil av betyding om selskapet si evne til å halde fram med drifta. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentleg uviss, må vi i revisjonsmeldinga gjere merksam på tilleggsopplysningane i årsrekneskapen, eller, dersom slike tilleggsopplysningar ikkje er tilstrekkelege, at vi modifiserer konklusjonen vår om årsrekneskapen og årsmeldinga. Konklusjonane våre er basert på revisjonsbevis innhenta inntil datoene for revisjonsmeldinga. Etterfølgjande hendingar eller tilhøve kan likevel føre til at selskapet ikkje held fram med drifta.
- evaluerer vi den totale presentasjonen, strukturen og innhaldet, inkludert tilleggsopplysningane, og om årsrekneskapen representerer dei underliggjande transaksjonane og hendingane på ein måte som gir eit rettvisande bilet.

Vi kommuniserer med dei som har overordna ansvar for styring og kontroll mellom anna om det planlagde omfanget av revisjonen og til kva tid revisjonsarbeidet skal utførast. Vi utvekslar også informasjon om tilhøve av betyding som vi har avdekkja i løpet av revisjonen, samt om eventuelle svakheter av betyding i den interne kontrollen.

Utsegn om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsmeldinga

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er beskriven ovanfor, meiner vi at opplysningane i årsmeldinga om årsrekneskapen, føresetnaden om at drifta skal halde fram og framlegget til bruk av overskotet er konsistente med årsrekneskapen og er i samsvar med lov og forskrifter.

Fråsegn om rekneskapen

Deloitte.

side 3
Melding frå uavhengig revisor til årsmøtet i
Finnås Kraftlag SA

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er beskrevne ovanfor, og kontrollhandlingar vi har funne nødvendige etter internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «*Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon*», meiner vi at leiinga har oppfylt plikta si til å sørge for ordentleg og oversiktleg registrering og dokumentasjon av selskapet sine rekneskapsopplysningar i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Noreg.

Bergen, 25. april 2017
Deloitte AS

Bjørn Lyse Opdal
statsautorisert revisor